

Aktuelt nyt

Af
Chefkonsulent, slagt
Jette Søholm Petersen
M: +45 2171 7715
E: jtp@vfl.dk

Fjerkræklinikken lukker 1. juli

Videncentret for Landbrug nedlægger Fjerkræklinikken på Koldkærgaard med virkning fra 1. juli.

Beslutningen om lukning blev taget i januar, men klinikken blev drevet videre til fjerkræbranchen fandt en ny partner til at varetage det veterinære arbejde. Det er nu sket i form af et samarbejde mellem Fjerkræraadet og Landbrugets Veterinære Konsulenttjeneste (LVK).

LVK vil oprette et landsdækkende net af dyrlæger med fjerkræfaglig viden, så fjerkræproducenter, uanset hvor de bor, kan få veterinærfaglig rådgivning på højt niveau. - Jeg er glad for, at der er fundet en løsning, der sikrer et fortsat højt stade i det veterinære arbejde i fjerkræbranchen, siger Jan Mousing, administrerende direktør for Videncentret for Landbrug. Vi produktionsrådgivere ser frem til den nye mulighed for samarbejde.

LVK kan kontaktes på tlf. 98 52 00 44.

Fokus på indtjening og at lære af de bedste

Med denne udgave af FjerkræNyt, får du rapporten Business Check Slagtekyllinger 2012. Rapporten er udarbejdet af Lene Bruun Siriwadhananuraks fra Økonomi & Virksomhedsledelse. Tallene i Business Check Slagtekyllinger stammer fra driftsgrensanalyserne i den interne årsrapport, der er indberettet til Videncentrets økonomidatabase indtil den 11. juni 2013. I driftsgrensanalysen er indtjening og omkostninger på bedriften delt mellem driftsgrenene helt til bundlinjen. I Business Check indgår alle indtægter og alle udgifter. Det vil sige, resultatet opgøres efter, at alle inputfaktorer er blevet aflønnet inkl. egen arbejdsindsats og forrentning af den investerede kapital. Med Business Check resultatet kan man se, hvad man har tilbage i overskud og til dækning af risiko ved ens produktion.

Dækningsbidraget fra regnskabet kan ikke sammenlignes direkte med det, der ses i KIK eller E-kontrollen. Det er der heldigvis en naturlig forklaring på – nemlig at omkostningerne til energi (varme og el) ikke trækkes fra inden dækningsbidraget beregnes i regnskabet, ligesom det gøres i KIK. Endvidere tager regnskabstallene højde for statusforskydninger, som ikke medregnes i KIK eller E-kontrollen. Både KIK- / E-kontrolldata og regnskabsdata er vigtige og uundværlige redskaber for mange driftsledere.

Business Check Slagtekyllinger - Sparringsgruppe

Slagtekyllingeproducenterne kan anvende resultaterne fra Business Check til at sammenligne med driftsgrensanalysen i egen årsrapport, og rapporten kan dermed være med til at sætte fokus på fremstillingspris, krav til dækningsbidrag og afkastningsgrad. De producenter, som deltager i Business Check Slagtekyllinger, tilbydes at mødes til erfaringsudveksling og sparring med en driftsøkonom med henblik på at sætte fokus på mulighederne i egen produktion. Hvis du er interesseret i at deltage i mødet vedrørende 2012 resultater, er du meget velkommen til at kontakte:

Jette Søholm Petersen, tlf. 2171 7715,
Brian Eskildsen, tlf: 2171 7767 eller
Lene B. Siriwadhananuraks, tlf: . 8740 5139.

Business Check Æg

Der findes også et Business Check tilbud til konsumægproducenter, men i 2012 har Videncentret valgt ikke at udgive Business Check Æg.

Årsagen er, at der kun var ganske få regnskaber med driftsgrensanalyse overført til Økonomidatabasen.

Invitation til temadag den 23. oktober 2013

Emnet er fjerkræ - driftsøkonomi og produktion. Målgruppen er alle fjerkræproducenter.

Der kommer yderligere oplysninger om programmet for temadagen i næste nummer af FjerkræNyt.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Finansieret af Fjerkræafgiftsfonden.

Få nyhedsbrevet på mail

Tilmeld dig på: <http://nyhedsbreve.landbrugsinfo.dk>

Miljø og byggeri

Af
landskonsulent, agroingenør
Palle Visntrup
T: +45 4028 5545
E: pvl@vfl.dk

Miljø - Grøn Vækst - Ny runde med tilskud til miljøteknologi

Så er der gang i en ny runde "Grøn Vækst" (GV 2013). For tiden er der stor aktivitet i forbindelse med forberedelserne – herunder udarbejdelse af de nødvendige beregninger til dokumentation af den ansøgte teknologis miljøeffekt - inden der startes på udarbejdelse af ansøgninger om tilskud. GV 2013-runden startede op den 3. juni 2013, og nu findes ansøgningsskema, vejledning m.v. på Styrelsens hjemmeside - se: http://2.naturerhverv.fvm.dk/skema_vejledning_og_teknologioversigt.aspx?ID=65228.

I nedenstående gengives nogle væsentlige forhold fra vejledningen.

Der er afsat 215 millioner kroner til ordningen i år, som er fordelt mellem fem indsatsområder.

For at der kan ydes tilskud til en teknologi, skal teknologien have en miljø- og klimaeffekt i den primære jordbrugsproduktion inden for mindst et af fem indsatsområder, og således bidrage til:

1. Reduktion af lugtgener samt emission af klimagasser og ammoniak fra husdyrproduktion og husdyrgødning – afsat 22 millioner kroner.
2. Reduktion af pesticidanvendelsen – afsat 18 millioner kroner.
3. Reduktion i tab af næringsstoffer i forbindelse med fodring, omsætning af foderstoffer samt anvendelse af husdyrgødning – afsat 10 millioner kroner.
4. Reduktion af energiforbruget respektive reduktion af vand-, næringsstof- og pesticidforbruget i gartnerisektoren – afsat 15 millioner kroner.
5. Etablering af miljøvenlige produktionsanlæg til dyrehold med henblik på reduceret lugt, emission, vandforbrug eller næringsstoffer - afsat 150 millioner kroner.

Som det fremgår af vejledningen, er de fleste midler i 2013 afsat til det nye indsatsområde 5, og midlerne til de øvrige områder derfor er begrænsede i forhold til erfaringerne fra de foregående år. Derfor er alle midlerne i

indsatsområde 1 afsat til ammoniakreduktion, altså ingen midler til lugt- eller klimagasreduktion i 2013.

I indsatsområde 5 kan der ydes tilskud til teknologier fra indsatsområde 1 og 3 til projekter hvor der bygges nye stalde, eller hvor der totalrenoveres stalde med en minimumseffekt på 10 pct., dog 30 pct. for energibesparelse.

Hvis de fastsatte rammer inden for de fem indsatsområder ikke er tilstrækkelige til at give tilsagn til alle tilskudsberettigede ansøgninger, træffer NaturErhvervstyrelsen afgørelse om tilsagn på grundlag af en prioritering af ansøgningerne.

Ansøgningerne vedrørende indsatsområderne 1 til 4 prioriteres efter:

1. Teknologiens nyhedsværdi, hvorved forstås teknologiens grad af udbredelse i Danmark.
2. Teknologiens omkostningseffektivitet, hvilket betyder, at NaturErhvervstyrelsen prioriterer de teknologier inden for hvert indsatsområde, der har de laveste omkostninger ved at reducere miljø- og klimabelastningen.

Ansøgninger vedrørende indsatsområde 5 prioriteres efter følgende kriterier:

1. Investeringens omkostningseffektivitet.
2. Antallet af forventede dyreenheder i produktionsanlægget efter projektets afslutning.
3. Miljøgodkendelse er udstedt.
4. Byggetilladelse er udstedt.
5. Teknologiens nyhedsværdi.

Det er vigtigt, at der indsendes ansøgninger med det formål at få mest miljø for pengene jf. Styrelsen prioritering.

Teknologier til ansøgningerne om tilskud

Tilskuddet til investering i miljøteknologi kan højst udgøre 40 procent af investeringsudgiften.

På fjerkræejendomme vil især følgende teknologier være interessante at søge tilskud til:

- Etagesystemer med gødningsbånd.
- Opdrætssystemer med gødningsbånd (bur- og etageanlæg).
- Skrabesystem under etageanlæggene.
- Varmevekslere.
- Energibesparende ventilation.
- LED-lys.
- Varmesystem med ripperrør.
- Fase og sektionsfodring.
- Vandbesparende drikkesystem.
- Luftrensere.

Erfaringerne fra GV 2012 viste, at der ved etablering af varmevekslere kunne opnås

tilskud, selvom varmevekslerne ikke er på ministeriets teknologiliste. Teknologilisten til 2013-runden vil først blive opdateret den 3. juli.

Mindste tilskudsberettigede udgifter:

Projektets samlede tilskudsberettigede udgifter for indsatsområde 1-4 skal mindst udgøre 300.000 kr., dog 100.000 kr. for investeringer vedrørende reduktion af pesticidanvendelsen samt udgifter vedrørende skrabesystemer til renholdelse af gulve i kvægstalde og udgifter vedrørende luftrensningssystemer i svinestalder.

For projekter under indsatsområde 5 skal udgifterne mindst udgøre 800.000 kr.

Maksimalt tilskudsberettigede udgifter:

Tilskuddet under indsatsområde 1-4 kan maksimalt beregnes på grundlag af et budget for de samlede investeringsudgifter på 5,0 mio. kr. pr. CVR-registrerede primære jordbrugsbedrift. Derved kan en ansøger maksimalt opnå tilskud på 2 mio. kr. pr. ansøgningsrunde. For Indsatsområde 5 kan tilskuddet maksimalt beregnes på baggrund af 12,5 mio. kr., svarende til et maksimalt tilskud på 5 mio. kr.

Ansøgningen

Ansøgning om tilskud skal det ske på et særligt skema, og vi hjælper gerne med at udforme ansøgningen og lave de nødvendige beregninger til dokumentation af den ansøgte teknologis miljøeffekt til den konkrete ansøgning. Ansøgningen skal vedlægges tilbud fra to leverandører, ligesom der er brug for oplysninger om besætningen (areal, dyreenheder osv.), tal fra regnskabet (resultat før skat, omsætning, balance) og en kort beskrivelse af det projekt, der søges til.

Ansøgere, som ønsker at søge midler fra ordningen i år, skal kontakte os hurtigst muligt, såfremt vi skal hjælpe med udarbejdelse af ansøgning.

Ansøgningsfrist er 3. september 2013 kl.: 24.00

Ansøgninger om tilskud til miljøteknologi skal være hos NaturErhvervsstyrelsen senest mandag den 3. september 2013. Tilskudsmidlerne vil blive tildelt efter princippet om mest miljø for pengene.

Konsumæg

Af
konsulent
Niels Finn Johansen
M: +45 2171 7768
E: nfj@vfl.dk

Næringsstofforsyning, fjerpilning og produktivitet

Fejl ved næringsstofforsyningen er sandsynligvis den hyppigste årsag til problemer med hønsene, herunder at ægstørrelse og antal ikke er optimal, samt at fjerpilning opstår. Første forudsætning, for at hønerne får de næringsstoffer de har behov for, er naturligvis, at det foder, man tilbyder dem, indeholder alle nødvendige næringsstoffer i tilstrækkelig mængde, og at balancen mellem næringsstofferne er korrekt. Her er det spørgsmålet om foderleverandørerne tilbyder de rigtige blandinger, men naturligvis også om ægproducenten vælger den rette blanding. Vi lader dette ligge lige nu, der kan være mange andre årsager til at hønerne kommer i næringsstoffunderskud.

Rettidig omhu

At sørge for at foder- og vandingsanlæg altid virker i hele stalden, at få bestilt foder i tide så siloen ikke løber tom, at kontrollere at det er det rigtige foder og den rigtige foderstruktur lyder banalt, men ikke desto mindre er sådan nogle lavpraktiske fejl meget ofte årsag til problemer. Der er derfor al mulig grund til at opbygge faste rutiner, der sikrer, at sådanne fejl ikke opstår.

Foderstruktur

Pelleteret foder har en række fordele, herunder at det er fri for salmonella på grund af varmepåvirkningen under fremstillingsprocessen, at pillefoderet er let at håndtere i siloer, snegle og fodertrug, risikoen for "afblandning" og at hønerne selekterer i foderet er minimal. Pillestrukturen er således et langt stykke af vejen et godt grundlag for en stabil næringsstofforsyning til hønsene.

Pillerne har imidlertid også nogle negative sider, herunder primært at fordøjeligheden af nogle af næringsstofferne nedsættes på grund af varmebehandling og fysisk påvirkning under pelleteringen. Som nævnt i FjerkræNyt nr. 16 er dette en væsentlig årsag til, at vi i Danmark har store problemer med tynd afføring fra hønsene og beskidte æg. Forskning har desuden vist, at pelleteret foder øger risikoen for fjerpilning sammenlignet med fodring med melfoder.

På Triova, Østhimmerland og Lohmanns seminar den 15. maj på Pejsegården havde Robert Pottgueter fra Lohmann et indlæg om foder. Hans anbefalinger vedr. foderstruktur var:

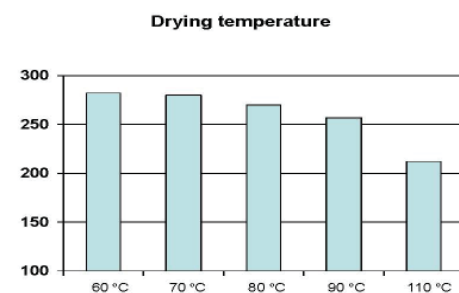
- Melfoder.
- Grov formaling.
- Foderet skal være så homogent som muligt.
- Formaling bør ske med en struktur mølle (Roller mill).
- Skift aldrig foderstruktur i løbet af produktionsforløbet.

Figur 1. Foderstruktur som anbefalet af Robert Pottgueter.

Varmebehandling

At varmebehandlingen af foderet har den negative effekt på fordøjeligheden af næringsstoffer er baseret på en lang række iagttagelser i den danske og udenlandske ægsektor. Seneste iagttagelse handler dog ikke om høns, men om fiskemel, laks og tørretemperatur. Tre økologiske ægproducenter og undertegnede var 28. og 29. maj 2013 til Internationalt ERFA-møde for ægproducenter. Mødet blev denne gang holdt i Østfold i Norge. På mødet var der et indlæg af Andreas Nordgreen fra fiskemelsproducenten "Nordsildmel". Her fortalte han bl.a. om et forsøg med laks fodret med fiskemel, der var tørret ved forskellige temperaturer. Som det ses af figur 2, var der en tydelig sammenhæng mellem tørretemperaturen og laksenes tilvækst. Jo højere tørretemperatur jo lavere tilvækst.

Figur 2. Tørretemperatur og laksens tilvækst i gram. Ref: The Norwegian Herring Oil and Meal Research Institute (SFF).

Afblanding

Med henblik på at billiggøre fodringen, men også for at få renere æg går flere og flere ægproducenter over til at fodre med tilskuds-foder og eget korn. Herved opstår nogle udfordringer med hensyn til afblanding, og at hønerne selekterer i foderet.

Risikoen for afblanding er størst, når man blander korn og tilskudsfoder centralt (i en tvangsblender), og efterfølgende transporter færdigfoderet til en silo ved hønsehuset. Der er risiko for afblanding under transporten, men også under tømningen af færdigvaresiloen. Derfor bør man, såfremt man blander centralt, kun blande til én dag ad gangen, herved sikres, at hønerne som gennemsnit over dagen får de nødvendige næringsstoffer.

En endnu bedre løsning er at blande tilskud og korn løbende ved indtransporten i hønsehuset. Ved hønsehuset har man en silo til tilskudsfoder, en silo til korn og evt. en silo til kridt/skaller. Opblandingen sker ved, at en fodervægt skiftevis vejer små portioner af korn, tilskud og evt. kridt/skaller ind i et lille påslag, hvorfra fuldfoderet straks snegles ind til hønsene.

Selektion

Når der fodres med melfoder, eller en blanding af tilskud og korn, vil der være en risiko for, at hønerne selekterer i foderet. Hønerne har en præference for store partikler - herunder især hele kornkerner. De stærke høner vil vælge først og tage de store partikler (kornet), og de svage høner vil primært få smuldet. Både de stærke og de svage høner bliver her ved fejlnæret. Indikation på at en høneflok selekterer i foderet kan være: lav læggepct., uens hønsevægt, uens ægvægt og fjerpilning. Med henblik på at undgå selektering i foderet gælder det om at få lavet foderstrukturen så homogen som muligt, og have så lidt smuld i foderet som muligt.

Man bør have fokus på at:

- Tilskudsfoderet skal være groft formalet.
- Tilskudsfoderet skal være pelletcross (vigtigt).
- Kornet skal være groftformalet (tilpas formalingen, så kornet ligner tilskudsfoderet mest muligt).
- Kværnen bør være en skivemølle.
- Foderkæder skal være hurtigkørende.
- Lad hønerne æde trugene tomme midt på dagen.

Veterinært

Af
Dyrlæge
Susanne Kabell
T: +45 2171 7742
E: ska@vfl.dk

Sygdomsudbrud hos fjerkræ

Siden 19. februar i år er der rapporteret seks udbrud af lavpatogen fugleinfluenza i den nordlige del af Tyskland. Udbruddene har omfattet ænder, slagtekalkuner og æglæggende høner. Det første tilfælde, som blev fundet hos ænder, var forårsaget af H5N1, mens de seneste fire tilfælde, som har ramt æglæggere og slagtekalkuner, har været forårsaget af H7N7. Alle smittede flokke er aflivet, og risiko for smittespredning er blevet håndteret jf. gældende regler.

I slutningen af maj blev en dansk gråandeflok fundet positiv for H7N7 ved rutineprøver. Også Holland er ramt af aviær influenza, idet en udegående konsumægsflok blev erklæret smittet med lavpatogen H7N1 den 1. juni.

Udbruddet er lokaliseret til den centrale del af Holland i et område med en hel del fjerkræbedrifter.

I løbet af de næste måneder drager sommerferiefolket rundt i Europa med særlig risiko for at indslæbe virus til Danmark, derfor er der grund til at være særligt opmærksom nu.

Når der opstår øget dødelighed hos slagtekyl-linger, er det mere end nogensinde vigtigt at få afklaret årsagen. Er det Gumboro disease, som hurtigst muligt skal indberettes til branchen for at sikre bedst mulig smittebeskyttelse fremadrettet, eller kunne det være lavpatogen aviær influenza, der skal indberettes til Føde- varestyrelsen, eller er der helt andre faktorer involveret? Et overset influenzaudbrud vil kunne spredes til hele branchen med uover- skuelige tab til følge.

Hos kalkuner og høner har symptomerne på lavpatogen aviær influenza hovedsagligt været lette luftvejsproblemer og nedsat forbrug af foder og vand. Det er vigtigt at få opklaret årsagen til enhver unormal opførsel hos fjerkræ for at kunne afkræfte en mulig

mistanke om aviær influenza. Det er bedre at tage et hold prøver for meget end at stå med et udbrud, der opdages så sent, at det er spredt til andre flokke.

Når der opstår tvivl om årsagen til forøget dødelighed eller unormal opførsel i en fjerkræflok, er det vigtigt hurtigst muligt at få en dyrlæge til at foretage en grundig og kvalifice- ret undersøgelse.

Husk også, at hvis én af følgende situationer opstår, skal der udtages prøver til "tidlig vars- ling" for aviær influenza:

- Fald i indtagelse af foder eller vand på over 20 % inden for et døgn.
- Fald i ægproduktionen på mere end 5 % udover det normale produktionsniveau i mere end 2 dage.
- En overdødelighed på 3 %-enheder i løbet af 3 dage i forhold til forventet dødelighed for den pågældende fjerkræ- type og alder.

Slagtefjerkræ

Af
slagtekyllingekonsulent
Brian Eskildsen
T: +45 2171 7767
E: bre@vfl.dk

Vil du være med i en erfagruppe om slagte- kyllingeproduktion?

Vi vil gerne oprette endnu en erfagruppe for slagtekyllingeproduktion i det midtjyske med fokus på produktivitetsudvikling i slagtekyllingeproduktionen. På nuværende tidspunkt har vi 3 producenter til den nye gruppe, men vi mangler yderligere 3-4 producenter, som vil være med. Du kan deltage både som ejer, driftsleder eller medarbejder. Den geografiske spredning behøver ikke være lille, det vigtige er, at man er engageret og interesseret i at dele viden og lære nyt. For yderligere oplysninger kontakt:

Jette Søholm Petersen, tlf. 2171 7715,
Brian Eskildsen, tlf. 2171 7767.

Resultater fra Business Check Slagtekyllin- ger 2012

Som det fremgår af vedlagte rapport, vise re- sultatet fra det seneste Business Check, at der er en stor spredning i de økonomiske nøgletal. Særligt nøgletalsparametre som "fremstillings- pris pr. kg solgt kylling", "kr. pr. kg solgt kylling" og "kr. pr. kg foder" viser en betydelig forskel i det opnåede resultat mellem de enkelte producenter.

De 26 bedrifter, der indgår i gennemsnittet, opnår et dækningsbidrag på 391 kr. pr. kvm. Kravet til dækningsbidraget er 389 kr., og dermed opnås et resultat på 2 kr. pr. kvm. De 5 bedrifter med det højeste "årets resultat pr. kvm" har i gennemsnit et overskud på 161 kr. pr. kvm. Det opnås gennem et væsentligt højere dækningsbidrag. De 5 bedste (målt på årets resultat) har et højere krav til dæknings- bidrag end gennemsnittet.

Når nøgletallene hos top 5 bliver sammenlig- net med gennemsnittet, ses det, at fremstil- lingsprisen pr. kg solgt kylling først og frem- mest er påvirket af foderprisen, hvor enkelte producenter har handlet foder på et godt tidspunkt, og herved opnår lavere stykomkost- ninger end gennemsnittet. Dertil kommer, at

producenterne i "top 5" opnår en højere af- regning pr. kg solgt kylling. Forskellen dækker her over, at der er produceret kyllinger med et mindre fradrag, og at enkelte af producen- terne har fået nyhus/renoveringstillæg og/eller fået tillæg for at producere en specialprodukti- on af konventionelle slagtekyllinger.

Spredningen i resultaterne fra analyserne viser, at slagtekyllingeproducenterne kan lære me- get af hinanden, og at vi stadig har mulighed for at komme længere i optimeringen af pro- duktionen og herigennem styrke indtjening og konkurrenceevne.

Huskeliste ifht. myndigheder

Erfaringer viser, at flere producenter mangler at opdatere deres data i CHR-registeret, da disse anvendes til opkrævning af gebyrer for dyrevelfærdskontrol mv., er det en god idé at huske følgende:

- Opdatering af oplysninger i CHR-registret - produktionsomfang mv.
- Husk også at kontakte fødevareregionen mhp. at få kyllingehus(e) godkendt efter salmonellasanering.